

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТА РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ»

(для слухачів другої вищої освіти
спеціальності 7.03050901 – «Облік і аудит»)

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни «Оподаткування підприємств» (для слухачів другої вищої освіти спеціальності 7.03050901 – «Облік і аудит») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: А. Є. Ачкасов, В. Н. Циганок. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 22 с.

Укладачі: А. Є. Ачкасов, В. Н. Циганок

Рецензент: к.е.н., доцент Н. І. Склярчук

Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу і узгоджена з орієнтовною структурою змісту навчальної дисципліни, рекомендованою Європейською Кредитно-Трансферною Системою (ECTS).

Рекомендована для студентів економічних спеціальностей.

Затверджено на засіданні кафедри економіки підприємств міського господарства, протокол № 1 від 03.08.2011 р.

© А. Є. Ачкасов, В. Н. Циганок, ХНАМГ, 2012

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП.....	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни.....	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни.....	5
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги.....	6
1.4. Рекомендована основна навчальна література.....	7
1.5. Анотація програми навчальної дисципліни.....	7
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	9
2.1. Структура навчальної дисципліни.....	9
2.2. Тематичний план навчальної дисципліни.....	9
2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента.....	12
2.4. Розподіл часу самостійної навчальної роботи студента.....	14
2.5. Засоби контролю та структура залікового кредиту.....	15
2.6. Методи та критерії оцінювання знань.....	15
2.7. Інформаційно-методичне забезпечення.....	18

ВСТУП

Податкові реформи, проведені в останні роки, показали значення впливу податків на розвиток соціально-економічних ресурсів в Україні, через те що податки - найбільш ефективний інструмент регулювання економічних процесів. Державне регулювання економіки шляхом використання податкових інструментів повинне бути спрямоване на забезпечення і підтримку збалансованого економічного росту, ефективне використання ресурсів, стимулювання інвестиційної і підприємницької активності.

«Оподаткування підприємств» є спеціальною дисципліною, що розкриває теоретичні основи і практичні питання формування податкової політики підприємства в рамках податкового законодавства. Фахівець в області управління, економіки, фінансів і бухгалтерського обліку повинний усвідомити, що метою податкової політики є розкріпачення сил ринку, подолання спаду виробництва, стимулювання пріоритетних сфер діяльності і структурних перетворень.

Метою вивчення дисципліни є глибоке засвоєння основ побудови податкової системи, принципів взаємодії її складових частин у рамках податкового права.

Приєднання України до Болонського процесу передбачає впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу (КМСОНП), яка є українським варіантом ECTS. Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Програма навчальної дисципліни розроблена на основі:

Освітньо-кваліфікаційна характеристика спеціаліста спеціальності 7.050107 «Економіка підприємства» (галузевий стандарт вищої освіти, 2007 р.);

Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра, спеціаліста і магістра напрямку 0501 – „Економіка і підприємництво” (галузевий стандарт вищої освіти, 2006 р.);

Навчальний план підготовки спеціаліста за спеціальністю 7.030901 «Економіка підприємства», 2011 р.).

Програма ухвалена кафедрою економіки підприємств міського господарства, протокол № 1 від 30.08.2011 р. та Вченою радою факультету Післядипломної освіти та заочного навчання (протокол № 1 від 3 вересня 2011 р.).

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

Мета вивчення: формування у студентів правильного розуміння закономірностей у сфері податкових відносин держави та розкриття способів використання цих закономірностей у практиці податкової роботи, висвітлення ролі і значення податкової політики в процесі економічного розвитку, навчити вільно орієнтуватись у відповідному законодавстві та застосовувати отримані знання на практиці.

Завдання вивчення: дати студентам правильне розуміння закономірностей у сфері податкових відносин держави та розкрити способи використання цих закономірностей у практиці податкової роботи.

Предмет вивчення у дисципліні: загальні закономірності розвитку податкової системи, особливості і тенденції її вдосконалення.

Таблиця 1.1 – Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Дисципліни, що передують вивченню даної дисципліни	Дисципліни, вивчення яких спирається на дану дисципліну
1) Бухгалтерський облік (загальна теорія); 2) Економіка підприємства; 3) Фінанси підприємства.	1) переддипломна практика та дипломне проектування.

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль 1.

ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

(2 / 72)

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1.1. Податкова система та її функції.

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи

Тема 1. Сутність та види податків

Тема 2. Податкова система і податкова політика держави.

Тема 3. Організація податкової служби і податкової роботи.

ЗМ 1.2. Оподаткування юридичних та фізичних осіб.

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи

Тема 4. Податок на додану вартість.

Тема 5. Акцизний збір. Мито.

Тема 6. Податок на прибуток підприємства

Тема 7. Фіксований сільськогосподарський податок.

Тема 8. Податок з доходів фізичних осіб.

Тема 9. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємства.

Тема 10. Плата за ресурси та послуги.

Тема 11. Плата за землю.

Тема 12. Інші податки.

Тема 13. Неподаткові платежі в бюджет.

Тема 14. Внески до фондів державного соціального страхування.

Тема 15. Ухилення від податків та перекладання податків.

Тема 16. Податкова політика в системі державного регулювання економіки.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння та знання (за рівнями сформованості)	Сфери діяльності (виробнича, соціально-виробнича, соціально-побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організаційна, управлінська, виконавська, технічна, інші)
Репродуктивний рівень: сутність і значення податкової системи, природа та принципи її функціонування, рівні законодавчого регулювання.	Виробнича	організаційна, управлінська, виконавча
Алгоритмічний рівень: формування документарного забезпечення податкової діяльності у частині взаємодії з платниками податків та основ податкового обліку операцій по сплаті податків.	Виробнича	організаційна, управлінська, виконавча
Евристичний рівень: спланувати роботу, сформулювати робочий план, розробити ефективну програму контролю за повнотою нарахування та своєчасністю сплати всіх видів податків.	Виробнича	організаційна, управлінська, виконавча

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р./Голос України. — 4 грудня, 2010р
2. Закон України «Про державну податкову службу в Україні» // Сайт Верховної Ради України: <http://www.rada.kiev.ua>
3. Закон України «Про систему оподаткування» // Сайт Верховної Ради України: <http://www.rada.kiev.ua>.
4. Кизилова Л.О., Кизилів Г.І. Організація податкового контролю / Навч. посіб. - Х.: ХНАМГ, 2006. - 163 с.

1.5. Анотація програми навчальної дисципліни ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

Мета та завдання вивчення дисципліни - формування у студентів правильного розуміння закономірностей у сфері податкових відносин держави та розкриття способів використання цих закономірностей у практиці податкової роботи, висвітлення ролі і значення податкової політики в процесі економічного розвитку, навчити вільно орієнтуватись у відповідному законодавстві та застосовувати отримані знання на практиці.

Предмет вивчення дисципліни - загальні закономірності розвитку податкової системи, особливості і тенденції її вдосконалення.

Змістові модулі: податкова система та її функції, прибуткове оподаткування юридичних та фізичних осіб, акцизи, організація податкової служби та податкової роботи.

НАЛОГООБЛОЖЕНИЕ ПРЕДПРИЯТИЙ

Цель и задачи изучения дисциплины – формирование у студентов правильного понимания закономерностей в сфере налоговых отношений государства и раскрытия способов использования этих закономерностей в практике налоговой работы, освещение роли и значения налоговой политики в процессе экономического развития, научить свободно ориентироваться в соответствующем законодательстве.

Предмет изучения дисциплины – общие закономерности развития налоговой системы, особенности и тенденции её совершенствования.

Модули содержания: налоговая система и ее функции, прибыльное налогообложение юридических и физических лиц, акцизы, организация налоговой службы и налоговой работы.

TAXATION OF ENTERPRISES

A purpose and tasks of study of discipline is forming for the students of the correct understanding of conformities to the law in the field of tax relations of the state and opening of methods of the use of these conformities to the law in practice of tax work, illumination of role and value of tax policy in the process of economic development, to teach freely oriented in the proper legislation.

The article of study of discipline is general conformities to the law of development of the tax system, feature and tendency of its perfection.

Modules of maintenance: tax system and its functions, profitable taxation of legal and physical entities, excises, organization of tax service and tax work.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни

Заочна форма навчання

Призначення: підготовка спеціалістів	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, від- повідних ECTS – 2,0 Модулів – 1, КР Змістових модулів – 2 Загальна кількість го- дин – 72 КР	Спеціальність: для слухачів другої вищої освіти спеціальності 7.030901 «Облік і аудит») Освітньо-кваліфікаційний рі- вень: спеціаліст	Вибіркова Рік підготовки: 2-й Семестр: 4-й Лекції – 8 год. Практичні – 4 год. Самостійна робота – 60 год. (в тому числі КР – 15 год.) Вид підсумкового контролю - залік

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять і само-
стійної роботи становить 10% до 90%.

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час прове-
дення аудиторних занять: лекційних, практичних. Найбільш складні питання ви-
несено на розгляд і обговорення під час практичних занять. Також велике зна-
чення в процесі вивчення і закріплення знань має самостійна робота студентів.
Усі ці види занять розроблені відповідно до положень Болонської декларації.

2.2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тематичний план дисципліни «Оподаткування підприємств» складається
з чотирьох змістових модулів, кожен з яких поєднує в собі відносно окремий
самостійний блок дисципліни, який логічно пов'язує кілька навчальних елемен-
тів дисципліни за змістом і взаємозв'язками.

Навчальний процес здійснюється в таких формах: лекційні, практичні за-
няття, самостійна робота студента.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

ЗМ 1.1. Податкова система та її функції.

Тема 1. Сутність і види податків.

Сутність податків. Функції податків. Термінологія оподаткування. Кла-

сифікація податків, її ознаки. Види прямих податків. Види непрямих податків. Економічні теорії у податковій сфері.

Тема 2. Податкова система і податкова політика держави.

Податки в системі державних доходів. Податкова система. Податкова політика. Податкова система України. Податкові системи інших держав.

Тема 3 .Організація податкової служби і податкової роботи.

Податкова служба. Повноваження органів державної податкової служби. Основи й організація податкової роботи, її основні моменти. Облік податків та неподаткових платежів. Порядок зобов'язань платника перед бюджетом.

ЗМ 1.2. Оподаткування юридичних та фізичних осіб.

Тема 4. Податок на додану вартість.

Сутність податку. Платники і ставки податку. Поняття бази оподаткування за податком. Пільги з податку на додану вартість. Порядок визначення суми податку. Податковий вексель.

Тема 5. Акцизний збір. Мито.

Акцизний збір як форма специфічних акцизів. Платники акцизного збору. Порядок визначення суми. Дата виникнення податкових зобов'язань. Особливості механізму оподаткування алкогольних і тютюнових виробів. Мито в системі непрямих податків. Платники мита.

Тема 6.. Податок на прибуток підприємства

Прибуткове оподаткування. Платники та ставки податку на прибуток. Поняття валових витрат. Визначення амортизації. Податкові періоди. Особливості оподаткування деяких видів операції.

Тема 7. Фіксований сільськогосподарський податок.

Необхідність змін в оподаткуванні. Платники фіксованого сільськогосподарських товаровиробників. Об'єкт оподаткування та строки сплати.

Тема 8. Податок з доходів фізичних осіб.

Податок з доходів. Платники податку. Визначення об'єкту оподаткування для резидентів і нерезидентів. Доходи платника. Податкові соціальні пільги та умови. Ставки податку. Особливості оподаткування окремих видів доходу.

Особливості оподаткування доходів громадян. Фіксований податок.

Тема 7. Фіксований сільськогосподарський податок.

Необхідність змін в оподаткуванні. Платники фіксованого сільськогосподарських товаровиробників. Об'єкт оподаткування та строки сплати.

Тема 8. Податок з доходів фізичних осіб.

Податок з доходів. Платники податку. Визначення об'єкту оподаткування для резидентів і нерезидентів. Доходи платника. Податкові соціальні пільги та умови. Ставки податку. Особливості оподаткування окремих видів доходу. Особливості оподаткування доходів громадян. Фіксований податок.

Тема 9. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємства.

Необхідність запровадження. Особливості нарахування і сплати єдиного податку. Особливості в нарахуванні і сплати єдиного податку. Порядок переходу платників.

Тема 10. Плата за ресурси та послуги.

Підстава і мета встановлення плати. Збір за спеціальне використання лісових ресурсів. Збір за спеціальне використання водних ресурсів. Збір за геологорозвідувальні роботи. Рентна плата за нафту і газ. Рентна плата за транзитне транспортування природного газу. Платежі за користування надрами. Державне мито, його сутність і види. Єдиний збір, який справляється в пунктах пропуску через державний кордон України. Збір за розвиток виноградарства, садівництва та хмелярства.

Тема 11. Плата за землю.

Плата за землю. Диференціація ставок залежно від призначення земельних ділянок. Земельний податок на землі сільськогосподарського призначення. Земельний податок на землі несільськогосподарського призначення. Звільнення від плати земельного податку.

Тема 12. Інші податки.

Склад місцевих податків і зборів. Податок на промисел. Податок із власних транспортних засобів. Місцеві податки. Місцеві збори.

Тема 13. Неподаткові платежі в бюджет.

Характер призначення. Доходи від власності та підприємницької діяльності. Адміністративні збори та платежі. Надходження від штрафів та фінансових санкцій. Інші неподаткові надходження.

Тема 14. Внески до фондів державного соціального страхування.

Економічне і соціальне значення. Внески на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Внески на загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття. Внески на загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку. Платежі до фонду соціального захисту інвалідів.

Тема 15. Ухилення від податків та перекладання податків.

Поняття «ухилення від податків» та «податкова оптимізація». Податкова оптимізація. Сутність і форми перекладання податків.

Тема 16. Податкова політика в системі державного регулювання економіки.

Податкова політика як один з методів державного регулювання економіки. Макроекономічне регулювання. Мікроекономічне регулювання податкової політики. Податки та інфляція.

**2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями
та форми навчальної роботи студента**

**Таблиця 2.1 – Розподіл часу за модулями і змістовими модулями
(заочне навчання)**

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/ годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Практ	Лаб.	СРС
Модуль 1	2,0/72	8	4	-	60
ЗМ 1. Податкова система та її функції	1,0/36	2	-	-	34
ЗМ 2. Оподаткування юридичних та фізичних осіб	1,0/36	6	4	-	26

Таблиця 2.2. – Лекційний курс (заочне навчання)

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)
	6.050107 ЕП 6.050.100 ОіА
ЗМ 1.1. Податкова система та її функції.	2
1. Сутність та види податків	1
2. Податкова система і податкова політика держави.	1
3. Організація податкової служби і податкової роботи.	-
ЗМ 1.2. Оподаткування юридичних та фізичних осіб.	6
4. Податок на додану вартість.	1
5. Акцизний збір. Мито.	1
6. Податок на прибуток підприємства	2
7. Фіксований сільськогосподарський податок.	-
8. Податок з доходів фізичних осіб.	2
9. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємства.	-
10. Плата за ресурси та послуги.	-
11. Плата за землю.	-
12. Інші податки.	-
13. Неподаткові платежі в бюджет.	-
14. Внески до фондів державного соціального страхування.	-
15. Ухилення від податків та перекладання податків.	-
16. Податкова політика в системі державного регулювання економіки.	-
РАЗОМ	8

Таблиця 2.3 – Практичні заняття (заочне навчання)

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)
	6.050107 ЕП 6.050.100 ОіА
1	2
ЗМ 1.1. Податкова система та її функції.	-
1. Сутність та види податків	-
2. Податкова система і податкова політика держави.	-
3. Організація податкової служби і податкової роботи.	-

1	2
ЗМ 1.2. Оподаткування юридичних та фізичних осіб.	4
4. Податок на додану вартість.	-
5. Акцизний збір. Мито.	-
6. Податок на прибуток підприємства	2
7. Фіксований сільськогосподарський податок.	-
8. Податок з доходів фізичних осіб.	-
9. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємства.	2
10. Плата за ресурси та послуги.	-
11. Плата за землю.	-
12. Інші податки.	-
13. Неподаткові платежі в бюджет.	-
14. Внески до фондів державного соціального страхування.	-
15. Ухилення від податків та перекладання податків.	-
16. Податкова політика в системі державного регулювання економіки.	-
РАЗОМ	4

2.4. Розподіл часу самостійної навчальної роботи студента

Самостійна робота розрахована на формування практичних навичок у роботі студентів за спеціальною літературою, орієнтування їх на інтенсивну роботу, критичне осмислення здобутих знань і глибоке вивчення теоретичних і практичних проблем функціонування систем управління на підприємстві.

Таблиця 2.4 – Самостійна навчальна робота студента

Форми самостійної роботи (за змістовими модулями)	Години	Форма звіту
1	2	3
ЗМ 1. Податкова система та її функції	34	
1. Огляд основної та додаткової літератури	6	Конспект
2. Ведення термінологічного словника	6	Відповіді у зошиті для практичних занять
3. Самостійний розгляд питань тем «Сутність і види податків», «Податкова система й податкова політика держави», «Організація податкової служби і податкової роботи.»	10	Конспект
4. Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань	2	Відповіді у зошиті для практичних занять
5. Контрольна робота	10	

1	2	3
ЗМ 2. Оподаткування юридичних та фізичних осіб	26	
1. Огляд основної та додаткової літератури	6	Конспект
2. Ведення термінологічного словника	5	Відповіді у зошиті для практичних занять
3. Самостійний розгляд питань тем «Податок на додану вартість», «Акцизний збір. Мито», «Податок на прибуток підприємства», «Фіксований сільськогосподарський податок», «Податок з доходів фізичних осіб», «Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємства», «Плата за ресурси та послуги», «Плата за землю», «Інші податки», «Неподаткові платежі в бюджет», «Внески до фондів державного соціального страхування», «Ухилення від податків та перекладання податків», «Податкова політика в системі державного регулювання економіки»	10	Конспект
4. Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань	2	Відповіді у зошиті для практичних занять
5. Контрольна робота	5	
РАЗОМ	60	

2.5. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)
Поточний контроль зі змістових модулів
Вибіркове опитування на практичних заняттях
Контрольна робота 30 тем за номером студента у списку групи за журналом
Підсумковий контроль (Підсумкове тестування за двома модулями)
Письмовий залік

2.6. Методи та критерії оцінювання знань

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовують такі форми та методи контролю і оцінювання знань:

поточний контроль зі змістових модулів;
складання заліку.

Оцінку знань студентів з дисципліни «Оподаткування підприємств» здійснюють відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчаль-

ного процесу (КМСОНП), що є українським варіантом ECTS. Ця система базується на здійсненні наскрізного поточного контролю на аудиторному занятті у відповідності до його форми (лекційної, практичної).

Підсумковою оцінкою поточного контролю є оцінка за модуль, тобто реалізується принцип модульного обліку знань студентів.

Навчальним планом з дисципліни «Оподаткування підприємств» передбачено складання заліку. Для оцінювання знань використовують чотирибальну національну шкалу та стобальну шкалу оцінювання ECTS.

Порядок здійснення поточного оцінювання знань студентів.

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни, відвідування занять;
- виконання завдань на практичних заняттях;
- виконання завдань поточного контролю.

Робота студентів на практичних заняттях оцінюється за 4-бальною системою і згідно з Методикою переведення показників успішності знань студентів перекладається в систему оцінювання за шкалою ECTS (табл. 2.5).

При оцінюванні виконання практичних завдань увага приділяється їх якості й самостійності.

Поточний модульний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом матеріалу лекційного модуля та вміння застосувати його для вирішення практичної ситуації і проводиться у вигляді письмового контролю (контрольна робота за білетами або тестування за вибором студента).

Поточний контроль проводиться у письмовій формі по закінченню кожного зі змістових модулів після того як розглянуто увесь теоретичний матеріал та проведені практичні завдання в межах кожного з чотирьох ЗМ.

Контроль здійснюється і оцінюється за двома складовими: лекційною (теоретичною) та практичною (розрахункові завдання) частинами. Для цього при проведенні поточного контролю студенти мають відповісти на теоретичні

запитання та розв'язати практичні задачі. Може бути також використано тестове завдання – за вибором студентів.

Знання оцінюються за 4-бальною системою за національною шкалою (контрольна робота) або за системою оцінювання за шкалою ECTS (тестові завдання) (табл. 2.5).

Проведення підсумкового контролю. Умовою допуску до іспиту є позитивні оцінки з поточного контролю знань за змістовими модулями.

За умов кредитно-модульної системи організації навчального процесу до підсумкового контролю допускають студентів, які набрали в сумі за всіма змістовими модулями більше 30% балів від загальної кількості з дисципліни (або більше 50% балів з поточного контролю за всіма змістовими модулями).

Таблиця 2.5 – Шкала перерахунку оцінок результатів контролю знань студентів

Оцінка за національною шкалою	Визначення назви за шкалою ECTS	ECTS оцінка	% набраних балів
ВІДМІННО	Відмінно – відмінне виконання лише з незначними помилками	A	більше 90 – 100
ДОБРЕ	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	B	більше 80 – 90 включно
	Добре – у загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	C	більше 70 – 80 включно
ЗАДОВІЛЬНО	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	D	більше 60 – 70 включно
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	E	більше 50 – 60 включно
НЕЗАДОВІЛЬНО	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перездати тест	FX*	більше 26 – 50 включно
	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота з повторним вивченням змістового модуля	F**	від 0 – 25 включно

* з можливістю повторного складання.

** з обов'язковим повторним курсом

При складанні заліку враховується, що відповідь студента, яка набрала більш 50 балів відповідає оцінці «зараховано», а нижче 50 балів – «незараховано».

2.7. Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	Теми, де застосовується
1	2
1. Основна література	
1. Завгородний В. П. Налоги и налоговый контроль в Украине. – К.: А.С.К., 2001.	ЗМ1, ЗМ2
2. Мельник П. В. Розвиток податкової системи в перехідній економіці. – Ірпінь: Академія ДПА України, 2001.	ЗМ1, ЗМ2
3. Кучерявенко К. П. Налоговое право. – Харьков: Консум, 1998.	ЗМ1, ЗМ2
4. Ткаченко Н.М. Податкові системи країн світу та України.- Київ: Алерта, 2004.	ЗМ1, ЗМ2
2. Додаткові джерела	
1. Андрущенко В. Л. Фінансова думка Заходу в ХХ столітті: (теоретична концептуалізація і наукова проблематика державних фінансів). – Львів: Каменяр, 2000.	ЗМ1, ЗМ2
2. Буряковский В. В. и др. Налоги: Учеб. пособие. – Днепропетровск: Пороги, 1998.	ЗМ1, ЗМ2
3. Винокуров Д. Оптимізація податків: практичний аспект // Податки та бухгалтерський облік. – 2002. – № 53.	ЗМ1, ЗМ2
4. Данілов О. Д, Фліссак Н. ТІ. Податкова система та шляхи її реформування: Навч. посіб. – К.: Парламентське вид-во, 2001.	ЗМ1, ЗМ2
5. Держава – податки – бізнес: Монографія / В. М. Суторміна, В. М. Федосов, В. Л. Андрущенко. – К.: Либідь, 1992.	ЗМ1, ЗМ2
6. Дернберг Ричард Л. Международное налогообложение. – М.: ЮНИТИ, 1997.	ЗМ1, ЗМ2
7. Д'яконова І. І. Податки та податкова політика України. – К.: Наукова думка, 1997.	ЗМ1, ЗМ2
8. Налоги и налогообложение / Под ред. И. Г.Русаковой и др. – М.: Финансы, ЮНИТИ, 1998.	ЗМ1, ЗМ2
9. Налоговые системы зарубежных стран / Под ред. В. Г. Князева и др. – М.: Закон и право, ЮНИТИ, 1997.	ЗМ1, ЗМ2
10. Нерушенко И. Б. Теории инфляции и инфляционная политика. – М.: Наука, 1986.	ЗМ1, ЗМ2
11. Макконнелл Кемпбелл Р., Брю Стенли Л. Экономикс: Принципы, проблемы и политика: В 2 т. / Пер. с англ. 11-го изд. – М.: Республика 1992	ЗМ1, ЗМ2
12. Податкова система України / За ред. Федосова В. М. – К.: Либідь, 1994.	ЗМ1, ЗМ2
13. Пушкарева В. М. История финансовой мысли и политики налогов: Учеб. пособие. – М.: ИНФРА-М, 1996.	ЗМ1, ЗМ2
14. Опарін В. М. Фінанси (загальна теорія): Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 1999.	ЗМ1, ЗМ2
15. Самуэльсон П. Экономика: В 2-х т. / Пер. с англ. – М.: МГП «АЛГОН», 1992.	ЗМ1, ЗМ2

1	2
16. Соколовська А. М. Податкова система України: теорія та практика становлення. – К.: НДФІ, 2001.	3М1, 3М2
17. Стігліц Д. Е. Економіка державного сектору. – К.: Основи, 1998.	3М1, 3М2
18. Сумарков В. Н. Государственные финансы в системе макроэкономического регулирования. – М.: Финансы и статистика, 1996	3М1, 3М2
19. Схеми уклонения известные ГНАУ, или О мерах по наполнению доходной части Государственного бюджета Украины // Бизнес. – 1998.–№6.	3М1, 3М2
20. Сутырин С. Ф., Погорлецкий А. И. Налоги и налоговое планирование в мировой экономике. – СПб: из-во Михайлова В. А. – Полис, 1998.	3М1, 3М2
21. Федосов В., Опарін В., Львовчкін С. Фінансова реструктуризація в Україні: проблеми і напрямки: Монографія. – К.: КНЕУ, 2002.	3М1, 3М2
22. Шабліста Л. М. Податки як засіб структурної перебудови економіки: Монографія. – К.: Інститут економіки НАН України, 2000.	3М1, 3М2
23. Юткина Т. Ф. Налоги и налогообложение. – М.: Финансы, 1998	3М1, 3М2
24. Закон України «Про систему оподаткування» в редакції Закону № 77/97-ВР від 18.02.97 // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1997. – №16. – Ст. 119.	3М1, 3М2
25. Закон України «Про державну податкову службу в Україні» в редакції Закону № 3813-12 від 24.12.94 // ВВР. – 1994. – № Закон України «Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами» від 21 грудня 2000 р. № 2181-III // ВВР. – 2001. – № 10. – Ст. 44.	3М1, 3М2
26. Закон України «Про податок на додану вартість» від 3 квітня 1997 р. № 168/97-ВР // ВВР. – 1997. – № 21. – Ст. 156.	3М1, 3М2
27. Закон України «Про оподаткування прибутку підприємств» в редакції Закону № 283/97-ВР від 22.05.97 // ВВР. – 1997. – № 27. – Ст. 181.	3М1, 3М2
28. Декрет КМУ «Про акцизний збір» від 26 грудня 1992 р. № 18-92 // ВВР. – 1993. – № 10. – Ст. 82.	3М1, 3М2
29. Закон України «Про акцизний збір на алкогольні напої та тютюнові вироби» від 15 вересня 1995 р. № 329/95-ВР // ВВР. – 1995. – № 40. – Ст. 297.	3М1, 3М2
30. Закон України «Про ставки акцизного збору та ввізного мита на тютюнові вироби» від 6 лютого 1996 р. № 30/96-ВР // ВВР. – 1996. – №8. – Ст.32.	3М1, 3М2
31. Закон України «Про ставки акцизного збору і ввізного мита на спирт етиловий та алкогольні напої» від 7 травня 1996 р. № 178/96-ВР // ВВР. – 1996. – № 28. – Ст. 131.	3М1, 3М2
32. Закон України «Про ставки акцизного збору і ввізного мита на деякі транспортні засоби та шини до них» від 24 травня 1996 р. № 216/96-ВР // ВВР. – 1996. – № 32. – Ст. 151.	3М1, 3М2
33. Закон України «Про ставки акцизного збору і ввізного мита на деякі товари (продукцію)» від 11 липня 1996 р. № 313/96-ВР // ВВР. – 1996. – №42. – Ст. 201.	3М1, 3М2
34. Декрет КМУ «Про прибутковий податок з громадян» від 26 грудня 1992 р. № 13-92 // ВВР. – 1993. – № 10. – Ст. 77.	3М1, 3М2
35. Закон України «Про податок з доходів фізичних осіб» від 22 травня 2003 р. № 889-IV // 668. – 2003. – № 37. – Ст. 308.	3М1, 3М2
36. Закон України «Про Єдиний митний тариф» від 5 лютого 1992 р. № 2097-XII // ВВР. – 1992. – № 19. – Ст. 259.	3М1, 3М2

1	2
37. Митний кодекс України від 11 липня 2002 р. № 92-IV // ВВР.–2002. – № 38-39. – Ст. 288.	ЗМ1, ЗМ2
38. Закон України «Про фіксований сільськогосподарський податок» від 17 грудня 1998 р. № 320-XIV // Урядовий кур'єр. – 1999. – 6 січня.	ЗМ1, ЗМ2
39. Указ Президента «Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва» від 28 червня 1999 р. № 746/99 // Урядовий кур'єр. – 1999. – 13 липня.	ЗМ1, ЗМ2
40. Закон України «Про плату за землю» в редакції Закону №378/96-ВР від 19.09.96 // ВВР. – 1996. – № 45. – С. 238.	ЗМ1, ЗМ2
41. Закон України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування» від 26 червня 1997 р. № 400/97-ВР // ВВР. – 1997. – №37. – Ст.237.	ЗМ1, ЗМ2
42. Закон України «Про систему оподаткування» в редакції Закону № 77/97-ВР від 18.02.97 // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1997. – №16. – Ст. 119.	ЗМ1, ЗМ2
43. Закон України «Про державну податкову службу в Україні» в редакції Закону № 3813-12 від 24.12.94 // ВВР. – 1994. – № Закон України «Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами» від 21 грудня 2000 р. № 2181-III // ВВР. – 2001. – № 10. – Ст. 44.	ЗМ1, ЗМ2
44. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням» від 18 січня 2001 р. № 2240-III // ВВР. – 2001. – № 14. – Ст. 71.	ЗМ1, ЗМ2
45. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» від 23 вересня 1999 р. № 1105-XIV // ВВР. – 1999. – № 46–47. – Ст. 403.	ЗМ1, ЗМ2
46. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» від 2 березня 2000 р. № 1533-III // ВВР. – 2000. – № 22. – Ст. 171.	ЗМ1, ЗМ2
47. Закон України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» від 21 березня 1991 р. № 875-XII // ВВР. – 1991. – № 21. –	ЗМ1, ЗМ2
48. Постанова КМУ «Про затвердження Порядку справляння збору за спеціальне використання лісових ресурсів та користування земельними ділянками лісового фонду» від 6 липня 1998 р. № 1012 // Урядовий кур'єр. – 1998. – 16 липня.г	ЗМ1, ЗМ2
49. Постанова КМУ «Про затвердження Порядку справляння збору за спеціальне використання водних ресурсів та збору для користування водами для потреб енергетики і водного транспорту» від 16 серпня 1999 р. № 1494.	ЗМ1, ЗМ2
50. Наказ Мінекоресурсів, Мінфіну, ДПАУ та ін. «Про затвердження Інструкції про порядок обчислення і справляння платежів за користування надрами для видобування корисних копалин» №51/128/307/128 від 13 червня 2000 р.	ЗМ1, ЗМ2
51. Постанова КМУ «Про затвердження Порядку встановлення нормативів збору за геологорозвідувальні роботи, виконані за рахунок державного бюджету, та його справляння» від 29 січня 1999 р. № 115.	ЗМ1, ЗМ2

1	2
52. Постанова КМУ «Про затвердження Порядку обчислення та внесення до державного бюджету України рентної плати за нафту, товарний природний газ і стабільний газовий конденсат» від 22 березня 2001 р. № 256.	ЗМ1, ЗМ2
53. Постанова КМУ «Про затвердження Положення про порядок обчислення і сплати до державного бюджету рентної плати за транспортування нафти магістральними нафтопроводами та транзитне транспортування трубопроводами аміаку, природного газу територією України» від 29 листопада 2000 р. № 1742.	ЗМ1, ЗМ2
54. Декрет КМУ «Про державне мито» від 21 січня 1993 р. Ж7-934ФС//ВВР. – 1993. – № 13. – С. 113.	ЗМ1, ЗМ2
55. Закон України «Про податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів» в редакції Закону № 75/97-ВР від 18.02.97 // ВВР. – 1997. – № 5. – С. 117.	ЗМ1, ЗМ2
56. Декрет КМУ «Про податок на промисел» від 17 березня 1993 р. № 24-93 // ВВР. – 1993. – № 19. – С. 208.	ЗМ1, ЗМ2
57. Декрет КМУ «Про місцеві податки і збори» від 20 травня 1993 р. № 56-93 // ВВР. – 1993. – № 30. – С. 336.	ЗМ1, ЗМ2
3. Методичне забезпечення	
1. Методичні вказівки до самостійного вивчення курсу «Оподаткування підприємств»	ЗМ1, ЗМ2

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма навчальної дисципліни та
робоча програма навчальної дисципліни
«Оподаткування підприємств»
(для слухачів другої вищої освіти
спеціальності 7.03050901 – «Облік і аудит»)

Укладачі: **ЦИГАНОК** Володимир Наумович,
АЧКАСОВ Анатолій Єгорович

В авторській редакції
Комп'ютерне верстання: *Н. Ю. Гаврилiна*

План 2011, поз. 525 Р

Підп. до друку 05.03.2012 р.	Формат 60х84/16
Друк на ризографі	Ум. друк. арк. 0,9
Тираж 15 пр.	Зам. № 8035

Видавець і виготовлювач:
Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002
Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК №4064 від 12.05.2011 р.